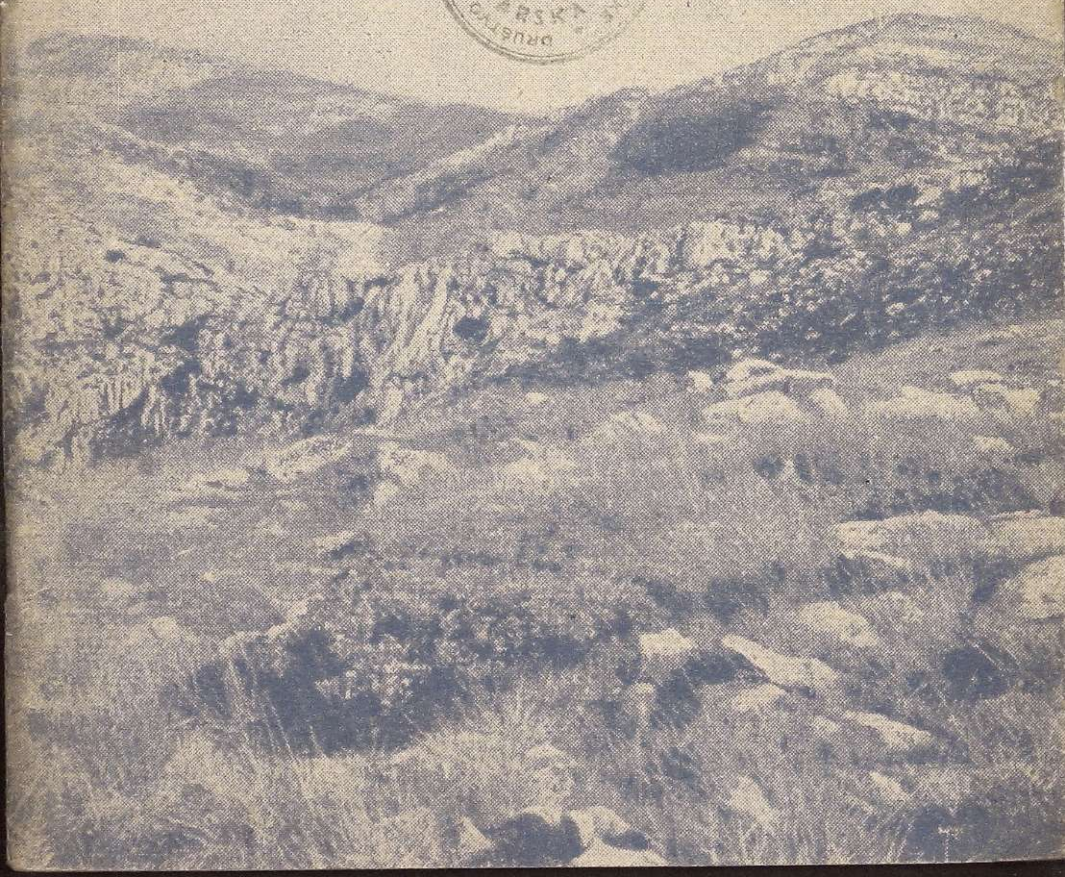


1.854

Ing. M. BALIĆ

POLJOPRIVREDA KRŠA I PLANINSKIH KRAJEVA



Bz. 1879

Ing. MAHMUT BALIĆ

POLJOPRIVREDA KRŠA I PLANINSKIH KRAJEVA



POLJOPRIVREDNI NAKLADNI ZAVOD
ZAGREB 1948

PREDGOVOR

Kako planine, povezane sa svojom okolicom, zauzimaju ogroman dio naše državne površine, to je život i opstanak velikog dijela našeg naroda zavisan izravno o proizvodnoj vrijednosti tih planinskih predjela.

Poljoprivreda planinskih i krških krajeva najuže je povezana sa planinskim gospodarstvom, jer planinski pašnjaci preko ljeta prehranjuju sve ono blago, koje gospodarstva sa krša i nizine prehranjuju preko zime. Tako je prema »planini«, kako narod nazivlje planinske pašnjake, usmjeren i poredak i djelovanje kraškog gospodarstva, jer o njoj ovisi brojno stanje stolke, koju može na svome matičnom posjedu uzdržavati.

Kraški su predjeli veoma oskudni obradivom i poljoprivrednom površinom uopće. Tu je gospodar prisiljen, da pomoću budaka raskida krš i stvara nešto plodne zemlje, dok na drugom predjelu krša i ono malo obradive površine ostavlja neobrađeno, jer su tanki gornji slojevi isprani i iscrpljeni, i u nestašici gnojiva ne može ih privesti korisnoj kulturi.

Tako je poljoprivreda krša upućena na planinu, t. j. pretežno na stočarstvo, jer samo stočarstvo može da nadoknađi i podržava snagu i plodnost posjeda u kraškim predjelima.

Mnogobrojne su koristi od planine: najjeftiniji je način hramidbe blaga u planini preko ljeta, jer je to i jedini mogući način za krš, a ušteduje se za to vrijeme i krma u matičnom gospodarstvu.

Planinom povećava stočar broj svoga blaga, koje mu ujedno nagnojava obradive površine. Ona je veoma dobro oporavilište za ljude i stoku, jer se osim redovnog poslovnog osoblja izdižu

S A D R Ž A J

Predgovor	5
I. Poljoprivreda krša	
Podneblje i zemljišne osebine krša	7
Raslinstvo na kršu	10
Obradive površine i kulture	12
Livade i pašnjaci	15
Brst, šušanj ili lišnjak	16
Đubrenje	19
Stočarstvo kraških predjela	20
Najvažnije raslinstvo južnih i primorskih predjela	26
II. Planinsko gospodarstvo	
Upravno pravni odnosi	35
Izlazak ili izdig na planinu	37
Organizacija planinske ispaše	39
Iskorišćivanje gospodarskih površina	42
Nastambe	48
Preradba mlijeka	50
Vuna	54
Opskrba vodom	57
Putovi i prilazi	59
Pašnjak i šuma	61
Literatura	63
Sadržaj	64